

**Međunarodna naučna konferencija
Międzynarodowa konferencja naukowa**

JUGOSLOVENSKO-POLJSKI ODNOSI U XX VEKU

STOSUNKI JUGOSŁOWIAŃSKO-POLSKIE W XX WIEKU

**Program rada i saopštenja učesnika
Program konferencji i wystąpienia uczestników**

**Beograd, Hotel Palace
16–17. septembar/wrzesień 2021.**

Međunarodna naučna konferencija

JUGOSLOVENSKO-POLJSKI ODNOSI
U XX VEKU

Program rada i saopštenja učesnika

Beograd
16–17. septembar 2021.

Organizatori:

Institut za savremenu istoriju, Beograd
Istorijski fakultet Univerziteta Kazimira Velikog, Bidgošć

Urednici:

Dr Bojan B. Dimitrijević (Institut za savremenu istoriju, Beograd)
Dr Nebojša Stambolija (Institut za savremenu istoriju, Beograd)

Kopredsednici naučnog odbora:

Dr Bojan B. Dimitrijević (Institut za savremenu istoriju, Beograd)
Dr hab. Marek Zieliński (Univerzitet Kazimir Veliki, Bidgošć)

Članovi naučnog odbora:

Prof. dr hab. Jacek Woźny (Univerzitet Kazimir Veliki, Bidgošć)
Prof dr hab. Andrzej Zaćmiński (Univerzitet Kazimir Veliki, Bidgošć)
Dr Paweł Wawryszuk (Univerzitet Kazimir Veliki, Bidgošć)
Akademik Ljubodrag Dimić (Univerzitet u Beogradu)
Dr Nebojša Stambolija (Institut za savremenu istoriju, Beograd)
Prof. dr Jovan Bazić (Univerzitet u Prištini)
Dr Stjepan Matković (Hrvatski institut za povijest, Zagreb, Hrvatska)
Dr Mitja Ferenc (Univerzitet u Ljubljani, Slovenija)
Dr Melissa Bokovoy (Univerzitet Novi Meksiko, Albuquerki, SAD)
Prof. dr Peter Radan (Univerzitet Macquarie, Australija)
Prof. dr Ioan Bolovan (Univerzitet Babeš-Boljaj, Kluž-Napoka, Rumunija)
Prof. dr Andrej Edemski (Slavistički institut RAN, Moskva, Rusija)

Konferencija je organizovana uz finansijsku pomoć
Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije

ISBN 978-86-7403-255-8

Dr SLOBODAN SELINIĆ
Institut za noviju istoriju Srbije, Beograd

Poljski slavisti u Jugoslaviji pedesetih i šezdesetih godina 20. veka

Saradnja jugoslovenskih i poljskih slavista bila je važan deo saradnje njihovih zemalja u oblasti kulture. Poljski slavisti su u Jugoslaviji učestvovali na seminarima jugoslovenskih jezika koji su održavani u više gradova i radili su kao lektori poljskog jezika na jugoslovenskim univerzitetima.

Posebno je bio značajan letnji seminar srpskohrvatskog jezika i jugoslovenskih književnosti, osnovan 1950. kao naučna i kulturna institucija svih jugoslovenskih univerzitetskih centara sa ciljem da slavistima iz sveta pomogne u sticanju i produbljivanju znanja jezika i književnosti naroda Jugoslavije. Predavači su bili najugledniji jugoslovenski naučnici i javni radnici. Učestvovali su brojni slavisti iz sveta, mahom univerzitetski profesori i šefovi slavističkih katedri, među njima i Poljaci. Polaznici seminara su usavršavali neki od jugoslovenskih jezika kako bi mogli da pišu na njima naučne radove, prevode dela jugoslovenskih pisaca ili pišu doktorske teze iz jugoslavistike. Učesnici su slušali predavanja i radili podeljeni u lektorate. Osim stručnog, seminar je imao širi društveni značaj, jer su gosti iz Poljske obilazili, zajedno sa drugim učesnicima, kulturne i istorijske spomenike, Plitvička jezera, Krapinske Toplice, Kumrovec i Titovu kuću, spomenike kulture, slikarske izložbe, Galeriju savremene umetnosti u Zagrebu, folklorne priredbe, filmske projekcije i dr.

Istovremeno, poljski lektori su radili na više jugoslovenskih fakulteta (Beograd, Skoplje, Ljubljana, Zadar). Oni su, između ostalog, držali vežbe i predavanja i rukovodili poljskim odeljkom seminarske biblioteke.

Polish Slavicists in Yugoslavia in the 1950s and 1960s

The cooperation between Yugoslav and Polish Slavicists was an important part of the cultural cooperation between the two countries. Polish Slavicists participated in the seminars on the topic of Yugoslav languages, and they worked in Yugoslav universities as Polish language editors.

The Serbian Language and Yugoslav Literature summer seminar, established in 1950, was especially crucial because it improved the knowledge of Yugoslav language and literature on a global level. Most importantly, it was the hub of all Yugoslav universities' scientific and cultural institutions. The lecturers were the most prestigious Yugoslav scientists and public workers. Among the participants were Slavicists from around the world, university professors, chairs of Slavic educational departments, and the Polish intellectuals. The attendees improved their Yugoslav languages to be able to write scientific papers, doctoral theses on Yugoslav topics, or translations of Yugoslav authors. They listened to the lectures and worked in groups. Besides the professional seminars, this work also had a broader social, historical, and cultural significance. Polish participants and other attendees had visited Plitvice Lakes, Krapinske Toplice, Kumrovec, Tito's House, Contemporary Art Gallery in Zagreb, film festivals, historical monuments, and folklore performances.

Meanwhile, the Polish lecturers worked in Belgrade, Skopje, Ljubljana, and Zadar universities. They held trainings and lectures, and led Polish branch library seminars.

Polscy slawiści w Jugosławii w latach 50. i 60. XX wieku

Ważnym elementem współpracy kulturalnej między dwoma krajami była współpraca między jugosłowiańskimi i polskimi slawistami. Polscy slawiści uczestniczyli w seminariach na temat języków jugosłowiańskich i pracowali na jugosłowiańskich uniwersytetach jako redaktorzy języka polskiego.

Założone w 1950 r. letnie seminarium języka serbskiego i literatury jugosłowiańskiej było szczególnie ważne, ponieważ poprawiło znajomość języka i literatury jugosłowiańskiej na poziomie światowym. Co najważniejsze, było to centrum instytucji naukowych i kulturalnych wszystkich jugosłowiańskich uniwersytetów. Wykładowcami byli najbardziej prestiżowi jugosłowiańscy naukowcy i pracownicy publiczni. Wśród uczestników byli slawiści z całego świata, profesorowie uniwersyteccy, kierownicy wydziałów oświaty słowiańskiej i polscy intelektualiści. Uczestnicy poprawili swoje jugosłowiańskie języki, aby móc pisać artykuły naukowe, prace doktorskie na tematy jugosłowiańskie lub tłumaczenia jugosłowiańskich autorów. Słuchali wykładów i pracowali w grupach. Oprócz seminariów zawodowych praca ta miała także szersze znaczenie społeczne, historyczne i kulturowe. Polscy uczestnicy i inni uczestnicy odwiedzili Jeziora Plitwickie, Krapinske Toplice, Kumrovec, Dom Tito, Galerię Sztuki Współczesnej w Zagrzebiu, festiwale filmowe, zabytki i występy folklorystyczne.

Tymczasem polscy wykładowcy pracowali na uniwersytetach w Belgradzie, Skopje, Lublanie i Zadarze. Prowadzili szkolenia i wykłady, prowadzili seminaria w polskich bibliotekach filialnych.

SADRŽAJ

Program konferencije	3
Saopštenja učesnika	11
Zdzisław Biegański.....	13
Bojan Simić	16
Katarzyna Grysińska-Jarmuła.....	19
Enes S. Omerović	22
Jarosław Durka.....	26
Ivana Pantelić, Dragomir Bondžić.....	29
Ljubinka Škodrić	33
Piotr Gołdyn.....	36
Aleksandar Lukić.....	38
Tomasz Jacek Lis.....	42
Jacek Tebinka	44
Boris Tomanić	48
Maja Lukanc	51
Rade Ristanović, Marko Miletić.....	54
Ratomir Milikić	57
Marek Zieliński	60
Nebojša Stambolija	64
Aleksandar V. Miletić	67
Vladimir Lj. Cvetković	69
Nikola Mijatov	72
Slobodan Selinić	75
Miomir Gatalović	78
Nenad Ž. Petrović	82
Ivana Dobrivojević Tomić	85
Magdalena Rekšć	91
Anetta Głowacka-Penczyńska.....	93
Jelena Jovanović Simić	95
Justyna Gluba	99
Nataša Milićević, Žaneta Đukić Perišić.....	101
Barbara Maria Gawęcka	105

Izdavač:
INSTITUT ZA SAVREMENU ISTORIJU
BEOGRAD, Trg Nikole Pašića 11, tel./faks: 011 3398 362
www.isi.co.rs office@isi.co.rs

Za izdavača:
Prof. dr Predrag J. Marković, direktor

Tiraž:
50

Štampa:
SZR Student

CIP - Каталогizacija u publikaciji
Nародна библиотека Србије, Београд

327(497.1:438)"19"(082)
930.85(497.1:438)"19"(082)
94(497.1)"19"(082)
94(438)"19"(082)

**МЕЂУНАРОДНА научна конференција Југословенско-пољски односи
у 20. веку (2021 ; Београд)**

Jugoslovensko-poljski odnosi u XX veku : program rada i saopštenja učesnika / [urednici Bojan B. Dimitrijević, Nebojša Stambolija]. - Beograd : Institut za savremenu istoriju ; Bidgošć : Humanistički fakultet Univerziteta Kazimira Velikog, 2021 (Beograd : Student). - 107 str. ; 21 cm

Tekstovi na srp., polj. i engl. jeziku. - Tiraž 50.

ISBN 978-86-7403-255-8

а) Културни односи -- Југославија -- Пољска -- 20в -- Зборници б)
Југославија -- Пољска -- 20в -- Зборници в) Југославија -- Историја -
- 20в -- Зборници г) Пољска -- Историја -- 20в -- Зборници

COBISS.SR-ID 45773833